

# Redaktionelt forord

EUs landbrug har været massivt støttet siden EUs start. Støtten er allerede en stor byrde for EUs budgetter, og den forestående udvidelse med en række centraleuropæiske lande med store landsbrugssektorer kan forstærke dette pres yderligere.

Samtidig er startet endnu en runde af liberaliseringsforhandlinger i WTOs regi, og her ligner EU med sit meget støttede og regulerede landbrug en naturlig prygelknabe for et flertal af de andre lande. EU forsvarer sig med, at europæisk landbrug har mange andre formål end den rene kommercielle produktion af fødevarer. Det spiller også en rolle for bl.a. regionalpolitikken, landskabsforvaltningen og forsyningssikkerheden. Andre lande f.eks. USA betragter disse argumenter som rene undskyldninger for en protektionistisk politik.

Der er således al mulig grund til at diskutere europæisk landbrugspolitik, dens historie, begrundelse og fremtid.

I *Arne Larsens* indlæg gives en oversigt over europæisk landbrugspolitik udvikling i det 20. århundrede. Det findes, at den nuværende beskyttelse af sektoren har rødder helt tilbage til beskyttelsen mod billig amerikansk korn i 1880'erne. En erkendelse af, at det ikke går længere, synes på vej, men den spirende erkendelse er endnu ikke fulgt af handling.

*Karsten Kyed, Niels Kærgård og Henrik Zobbe* ser på økonomisk-teoretiske argumenter for politikken og finder, at der er holdbare argumenter for støtte, men at de ikke kan be-

grunde en så massiv og generel støtte, som den der gives i EU.

Men det hele er ikke økonomi, der er også en række politologiske forhold, der har helt afgørende betydning. *Sevasti Chatzopoulou* diskuterer beslutningsprocessen vedrørende EUs landbrugspolitik og finder her, at ændringer i procedurerne har store potentielle implikationer for den fremtidige landbrugspolitik.

Men som allerede nævnt er det ikke alt, der afgøres af EU. En række af rammerne for landbrugspolitikken ligger i WTO. WTO er en organisation, der efter Uruguay-rundens forhandlinger sidst i 1980'erne afløste de gamle GATT-traktater. Uruguay-runden var første gang landbrugsområdet blev inddraget fuldt ud i GATT-aftalerne, og i den i Seattle startede nye runde ser landbruget ud til at komme til at spille en nøglerolle. Også her er der både økonomiske og politiske interesser involveret. Disse problemer behandles i to artikler af henholdsvis *Karsten Skjalm* og *Aage Walter-Jørgensen*. Selv om billedet er broget, understreger begge artikler, at EUs nuværende landbrugspolitik kan komme under yderligere pres.

Efter artiklerne om landbruget følger *Lars Billes* politiske kronik om 2. halvår af 2001, og nummeret slutes med en række boganmeldelser.

*Niels Kærgård  
Henrik Zobbe  
Gæsteredaktører*